

ISO valottaa: Käytännön sosiaalityö opiskelijoiden mielikuvissa

Iloinen puheensorina täytti ISON Dialogi-kokoushuoneen 28.11.2018, kun Itä-Suomen yliopiston 37 sosiaalityön ensimmäisen vuosikurssin opiskelijaa saapui yliopistonlehtori Jari Lindhin (UEF) johdolla tutustumaan toimintaamme.

ISON esittelyn lisäksi oli loistava tilaisuus tutkimukselliseen otteeseen, joten käytimme sen hyväksi. Pyysimme opiskelijoita itsekutakin pohtimaan hetken ja kirjaamaan post it -lapulle henkilökohtaisen vastauksensa kysymykseen ”Millainen mielikuva Sinulla on käytännön sosiaalityöstä?”

Saimme kaikkiaan 33 vastausta. Mielenkiintoista oli, että yhteiskunnan rakenteisiin vaikuttaminen/muutostyö tuli esille mielikuvissa yleisimmin (n=12). Monipuolisen työn mielikuvissa näkyi kytkeä oikeudenmukaisuusajatteluun ja asiakkaiden etujen ajamiseen.

”Käytännön sosiaalityö on ihmisläheistä auttamistyötä, yhteiskunnan rakenteisiin vaikuttamista ja heikomman puolella olemista.”

”Oikeudenmukaisuustyötä, autetaan heikommassa asemassa olevia, laaja-alaiset työllistymismahdollisuudet.”

”Monialainen ja monipuolinen, auttamistyö, pyrkimys yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen.”

”Sosiaalityö parantaa ihmisten elämää! Jokaisella on oikeus hyvään elämään!”

”Auttamistyötä, joka tähtää muutokseen yhteiskunnassa.”

”Asiakkaiden etujen ajaminen, mm. sairaalan sosiaalityö: potilaiden ja omaisten informointi etuuksista, psykososiaalinen tuki.”

Opiskelijoiden mielikuvissa ihmisläheinen asiakkaiden auttaminen näkyi usein (n=9) mainittuna asiana, johon liittyi vuorovaikutus:

”Kaikenlaisten ihmisten auttamista. Keskustelua.”

”Vuorovaikutus, auttaminen, ongelmien ratkaisu.”

”Käytännön sosiaalityö on asiantuntijaosaamista, jonka avulla ymmärretään ja autetaan sosiaalityön asiakkaita.”

”Hakeuduin alalle, koska koen sosiaalityön auttamistyönä.”

”Ihmisten auttamista, muutokseen pyrkivää.”

Oliko kukaan tullut ajatelleeksi, että sosiaalityö voisi olla kiireellistä, haasteellista, vaativaa tai peräti raskasta? Toki tämänkaltaisiakin kuvauksia löytyi (n=8):

”Sosiaalityön kenttätoiminta näyttäytyy minulla haasteellisena, sillä median kautta välittyy sosiaalityö, joka kärsii jatkuvasta resurssivajeesta.”

”Kiireellistä, resursseihin perustuvaa työtä, ei keretä kohtaamaan asiakkaita kunnolla.”

”Kiireinen aikataulu, ihmisläheistä, vaativaa.”

"Haastavaa, mutta mielenkiintoista."

"Haasteellista, mutta arvokasta."

"Rankkaa."

Työn kehittäminen mainittiin muutaman kerran (n=4). Yhdessä vastauksessa käytettiin käsitettä rakenteellinen sosiaalityö. Myös tutkimustyö mainittiin kerran.

"Työn kehittämistä, yhteiskuntaan vaikuttamista."

"Kehittämisosaaamista, uuden luomista".

"Kehittämistehtävät, omaa sydäntä lähellä saattohoidon kehittäminen, syöpäpotilaiden (kroonikoiden) sosiaalinen tuki."

"Kehittäminen, kenttätyö, rakenteellinen sosiaalityö, vuorovaikutus, asiakkaan kunnioittava kohtaaminen."

"Monipuolinen kenttä, paljon vaihtoehtoja työllistymiseen, kaikki eivät varmasti selvillä. Erittäin mielenkiintoista, erityisesti tutkimustyö."

Vastauksista löytyi yksi kuvaus organisatorisesta näkökulmasta eli missä sosiaalityöntekijät toimivat:

"Sosiaalityöntekijät toimivat julkisella sektorilla lastensuojelussa, aikuissosiaalityössä, kouluissa jne. Lisäksi sosiaalityöntekijät toimiva erilaisissa järjestötyön tehtävissä."

Kysimme myös, mikä seuraavista vaihtoehdoista oli ollut ensisijaisesti mielessä, kun he alalle hakeutuivat:

- 1) Olen hakeutunut sosiaalityöhön ensisijaisesti siksi, koska haluan auttaa vaikeassa asemassa olevia ihmisiä.
- 2) Olen hakeutunut sosiaalityöhön ensisijaisesti siksi, koska haluan tehdä yhteiskunnallista vaikuttamistyötä.
- 3) Olen hakeutunut sosiaalityöhön ensisijaisesti jostakin muusta syystä.

Vastaukset jakoutuivat siten, että enemmistö opiskelijoista eli 58 % (n=21) valitsi ensimmäisen vaihtoehdon eli ihmisten auttamisen perustelukseen. Toiseksi eniten eli 28 % opiskelijoista (n=10) valitsi toisen vaihtoehdon ja viisi henkilöä kolmannen vaihtoehdon (muu syy).